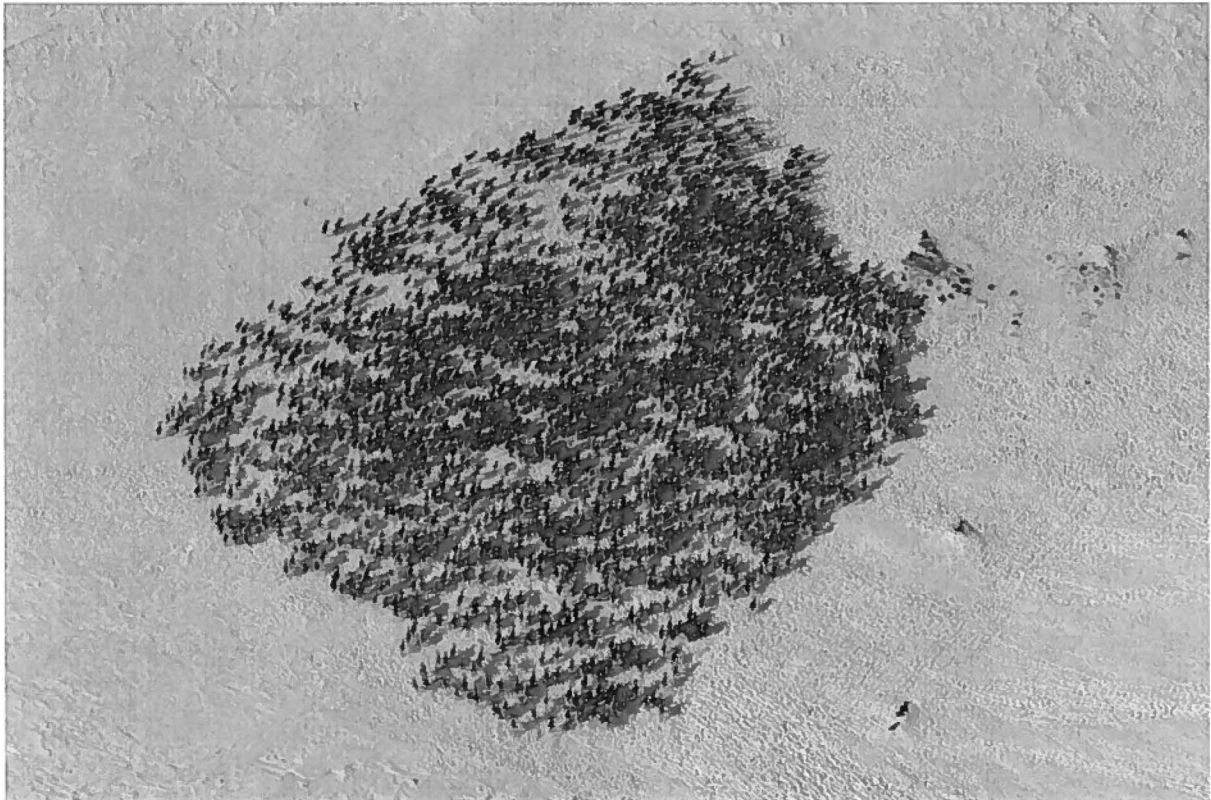

Hardangervidda villreinområde

MINIMUMSTELLING

23.03.2013

1.773 dyr

Foto: Asle Feten

Hardangervidda villreinutval
Svein Erik Lund

FORORD

Hardangervidda villreinutval har vinteren 2013 gjort to forsøk på minimumstelling av villrein. Det første forsøket ble igangsatt onsdag 20. februar og det var da flott vær over hele vidda og fine snøforhold. Dessverre ble fly / mannskap sittende på Dagali flyplass pga. tåke langs bakken på hele de østre områdene av vidda og telling var umulig. Påfølgende dag viste seg i ettertid å bli meget egnet for telling med dessverre var værmeldingene av en slik art at telling ikke var planlagt.

Telling ble gjennomført 23.03.2013 og det ble da benyttet fire fly og bakkemannskap. Området med mest rein ble telt to ganger og tellingen ble gjennomført helt i henhold til det som var planlagt og ønskelig å gjennomføre.

Bildene er opptelt av Erling Bjørkheim, Asle Feten og Svein Erik Lund. Alle kart er utarbeidet av Erling Bjørkheim.

GJENNOMFØRING MINIMUMSTELLING 23. mars

Forberedelser

Uka før påske kom det snø over store deler av villreinområdet og på langtidsvarselet ble det spådd kommende stabilt og fint vær. Det ble derfor relativt tidlig tatt kontakt med mannskap og reservert fly. Første dag med stabilt værvarsel var lørdag 23. mars og det ble bestemt å prøve telling denne dagen for ikke å få for lang tid mellom snøfall og telling. Det viste seg å være noe vanskelig å få tak i mannskap da mange hadde planlagt påskeferie. Mannskap ble imidlertid ordnet og det ble mange nye personer som ikke har vært med på telling tidligere.

Det ble planlagt bruk av fire fly, samt bakkemannskap. Flyruter ble planlagt slik at fire fly skulle kunne klare å dekke hele området som var nødvendig på inntil 4,5 timer, dvs. første flyging (hovedtelling). Etter en kort pause skulle så alle fire fly benyttes til å telle på nytt det området hvor det ble funnet mest rein på første flyging. Dette for kontrolltelling da erfaring fra tidligere tellinger tilsier at det er i områder med mange flokker som det er lettest å overse dyr. Formålet med kontrolltelling er derfor å finne flokker som eventuelt er oversett på første flyging (hovedtelling).

Bakkerekognosering

Det ble benyttet bakkemannskap på snøscooter i randområdene i Vinje og Hordaland. Dette for å sjekke områder som en ikke nødvendigvis rekker å sjekke med fly. Bakkemannskapene fant en flokk ved Sandhaug som også ble fotografert fra fly. Det var ellers ingen indikasjoner på dyr utenfor det området som ble dekt av flyene. Vedlegg 5 viser kjørte ruter i forbindelse med bakkerekognosering.

I Tinn ble det foretatt en mindre bakkerekognosering den 22. mars i de østre områdene, men det var noe tåke som gjorde forholdene vanskelige. Det ble imidlertid observert flokker / sleper på nesten alle tangene i øst.

Følgende bakkemannskap var ute:

Eidfjord:	Aslak Myrvang, Vidar Riber / Audun Riber.
Ullensvang:	Ragnar Ystanes og Håkon Kvammen.
Vinje - Songa:	Knut Olav Edland og Odd Steinar Edland.
Vinje - Hamrefjell:	Leidulf Vaagen.
Tinn:	Jon Mårdalen.

I tillegg var Torleif Fresvik (medl. villreinutvalet) ute på jobboppdrag i Hordaland.

Vær og snøforhold

Det var skyfri himmel og sol over hele telleområdet. På første flyging mellom «kl. 10.00 – 14.30» var det gode lysforhold med sola høyt på himmelen, noe som betyr gode kontraster og lett å se sleper etter rein. Det var meget gode snøforhold over det meste av telleområdet og lett å se sleper. Kun helt sør i Tinn var det noe mindre nysnø og noe avblåst på toppene. I dette området var det også områder med til dels mye sleper og slik ikke helt optimale forhold. Sporforholdene var imidlertid ikke dårligere enn at de må betegnes som gode.

Mannskap

Fly I (Cessna 172 / LN-MTU):

Tur F1A: Ivar Engeland (flyger), Tor-Martin Øyo (GPS) og Ole Jørn Solberg (foto).

Tur F1B - Kontroll: Tor-Erik Amrud (flyger), Tor-Martin Øyo (GPS) og Ole J. Solberg (foto).

Fly II (Cessna 172 / LN-KAB):

Tur F2A: Asle Østerhus (flyger), Nils Runar Sporan (GPS) og Asle Feten (foto).

Tur F2B - Kontroll: Asle Østerhus (flyger), Nils Runar Sporan (GPS) og Emil Steira (foto).

Fly III (Cessna 172 / LN-MTM):

Tur F3A: Per Semmeleng (flyger), Endre Læg Reid (GPS) og Asle Øydvin (foto).

Tur F3B - Kontroll: Inge Morten Holene (flyger), Jostein Hansen (GPS) og E. Læg Reid (foto).

Fly IV (Cessna 172 / LN-AGT):

Tur F4A: Håvard Holstad (flyger), Oluf Fønnebø (GPS) og Kjell Bitustøyl (foto).

Tur F4B - Kontroll: Håvard Holstad (flyger), Oluf Fønnebø (GPS) og Kjell Bitustøyl (foto).

Flyging

F1A: Hovedtelling nord-øst / Nore og Uvdal. Lettet kl. 10.28 – landet kl. 14.08.

F1B: Kontrolltelling tangene øst i Tinn. Lettet kl. 15.47 – landet kl. 17.33.

F2A: Hovedtelling sør-øst / Tinn. Lettet kl. 10.17 – landet kl. 14.44.

F2B: Kontrolltelling mellom Kvenna og Langesjøen. Lettet kl. 15.55 – landet kl. 17.45.

F3A: Hovedtelling nord-vest / Eidfjord. Lettet kl. 10.24 – landet kl. 14.26.

F3B: Kontrolltelling vest for Mårvatnet. Lettet kl. 15.45 – landet kl. 17.30.

F4A: Hovedtelling sør-vest / Vinje. Lettet kl. 10.11 – landet kl. 13.48.

F4B: Kontrolltelling øst for Mårvatnet. Lettet kl. 15.43 – landet kl. 17.20.

RESULTAT

Tellingen ble gjennomført i henhold til ønsket metodikk og med et godt og systematisk søk. Området med mest dyr ble også telt to ganger for om eventuelt å finne flokker som kunne være oversett på første flyging (hovedtelling). En god del flokker som ble funnet under hovedtellingen ble oversett under kontrolltellingen. Dette trolig som følge av dårligere lysforhold (lavere sol) som gjorde det vanskelig å se sleper, mannskap var slitne etter første flyging og mer urutinert mannskap. Tre nye flokker ble imidlertid funnet under kontrolltellingen.

Alle 20 stk. GPS-merkede dyr med fungerende sender ble funnet under tellingen. 19 stk. ble funnet under hovedtellingen, mens den siste ble funnet under kontrolltellingen (F3B-4). Dette er sjekket i etterkant av tellingen. På selve telledagen og kvelden før tellingen var

NINA sin nettside som viser posisjonen til GPS-merkede simler (www.dyreposisjoner.no) lagt ned. Det var derfor umulig for oss å kontrollere dette på selve telledagen, noe som hadde vært ønskelig.

Under hovedtellingen ble det funnet 39 forskjellige flokker med totalt 9.777 dyr. Under kontrolltellingen ble det funnet 3 nye flokker med til sammen 398 dyr. **Dette gir totalt 42 forskjellige flokker og 10.175 fotograferte dyr.**

Kart over flygingene og oversikt over antall dyr i den enkelte flokk finnes i vedlegg 1 – 4.

KONKLUSJON

Ved minimumstillingen i 2011 ble det funnet og fotografert 8.825 dyr, samt at bakkemannskap observerte ca. 250 dyr som ikke ble fotografert. Dette gir ca. 9.000 dyr funnet vinteren 2011. Minimumstillingen vinteren 2012 resulterte i 9.276 dyr.

Vinterens resultat på 10.175 dyr samsvarer godt med forventet bestandsutvikling ut fra de siste års kalvetellinger og jaktuttak / naturlig dødelighet (jf. bestandsvurderinger gjort ved kvotefastsettingene). Tellingene har med stor sannsynlighet vært gode og vinterens telling vurderes på lik linje med tellingene i 2001 å kunne danne et relativt sikkert utgangspunkt for videre bestandsvurderinger.

MINIMUMSTELLING 23.03.2013 - FLOKKER OG TELTE BILDER

HOVEDTELLING - A

Fly	Bilde nr	Flokk nr	Antall	Status
Nore og Uvdal:				
F1A	OJS 9290	1	x	Lik F2A-2
F1A	OJS 9318	2	360	Bruk
F1A	OJS 9356	3	x	Lik F2A-3
F1A	OJS 9368	4	x	Lik F2A-4
Tinn:				
F2A	AF 512	1	139	Bruk
F2A	AF 517	2	34	Bruk
F2A	AF 536	3	744	Bruk
F2A	AF 548	4	263	Bruk
F2A	AF 556	5	9	Bruk
F2A	AF 566	6	593	Bruk
F2A	AF 574	7	13	Bruk
F2A	AF 580	8	40	Bruk
F2A	AF 590	9	128	Bruk
F2A	AF 602	10	40	Bruk
F2A	AF 611	11	50	Bruk
F2A	AF 622	12	51	Bruk
F2A	AF630	13	48	Bruk
F2A	AF 638	14	1237	Bruk
F2A	AF 647	15	15	Bruk
F2A	AF 655	16	19	Bruk
F2A	AF 661	17	18	Bruk
F2A	AF 664	18	12	Bruk
F2A	AF 667	19	59	Bruk
F2A	AF 672	20	207	Bruk
F2A	AF 688	21	17	Bruk
F2A	AF 699	22	508	Bruk
F2A	AF 711	23	3	Bruk
F2A	AF 720	24	52	Bruk
F2A	AF 749	25	519	Bruk
F2A	AF 776	26	695	Bruk
F2A	AF 787	27	564	Bruk
F2A	AF 817	28	603	Bruk
F2A	AF 831	29	50	Bruk
F2A	AF 854	30	55	Bruk
F2A	AF 864	31	221	Bruk
F2A	AF 868	32	21	Bruk
F2A	AF 875	33	202	Bruk
F2A	AF 902	34	1773	Bruk
F2A	AF 917	35	26	Bruk
F2A	AF 923	36	71	Bruk
F2A	AF 931	37	35	Bruk
Eidfjord/Ullensvang:				
F3A	AØ 4157	1	283	Bruk
Vinje:				
F4A	KB 9023	1	x	Lik F3A-1

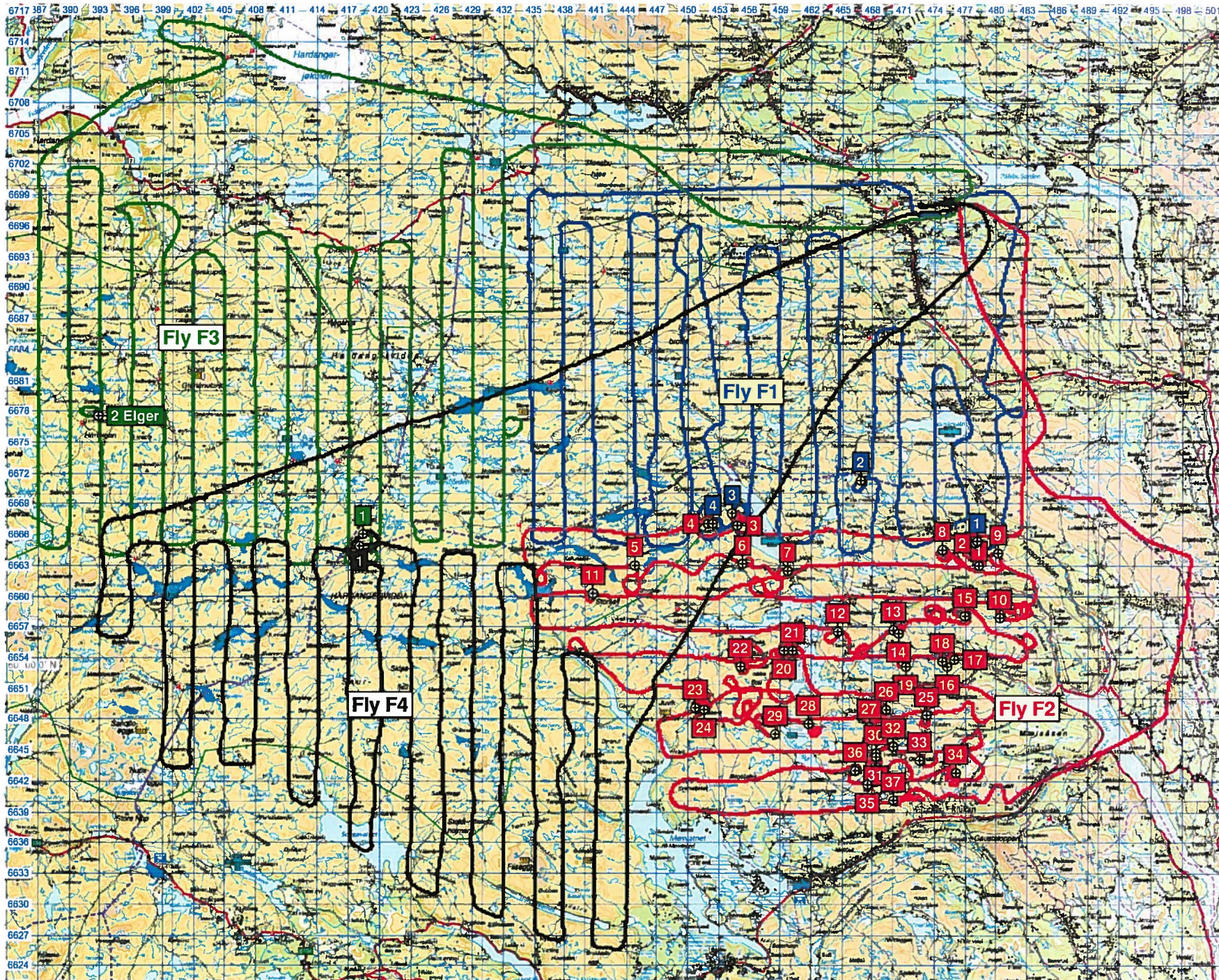
MINIMUMSTELLING 23.03.2013 - FLOKKER OG TELTE BILDER

KONTROLLELLING - B

Fly	Bilde nr	Flokk nr	Antall	Status
F1B	OJS 9592	1	x	Lik F2A-34
F1B	OJS 9604	2	x	Lik F2A-1
F1B	OJS 9617	3	x	Lik F2A-2
F1B	OJS 9673	4	22	NY FLOKK
F1B	OJS 9681	5	x	Lik F2A-13 og 14
F1B	OJS 9715	6	x	Lik F2A-8
F2B	ES 0003	1	x	Lik F2A-11
F2B	ES 0006	2	x	Lik F3A-1 / F4A-1
F3B	EL 2270	1	x	Lik F1A-3
F3B	EL 2275	2	x	Lik F2A-22
F3B	EL 2280	3	x	Lik F1A nr 4
F3B	EL 2286	4	287	NY FLOKK
F3B	EL 2289	5	x	Lik F2A-23+24
F4B	KB 9035	1	x	Lik F2A-26
F4B	KB 9044	2	x	Lik F2A-26
F4B	KB 9049	3	x	Lik F2A-27
F4B	KB 9055	4	x	Lik F2A-35
F4B	KB 9063	5	x	Lik F2A-30+31
F4B		6	x	Slått sammen med F4B-5
F4B	KB 9076	7	89	NY FLOKK
F4B	KB9081	8	x	Lik F1A nr 2
F4B	KB 9086	9	x	Lik F2A-12
F4B	KB 9096	10	x	Lik F2A-28
F4B	KB 9109	11	x	Lik F4B-7
F4B	KB 9119	12	x	Lik F2A-20

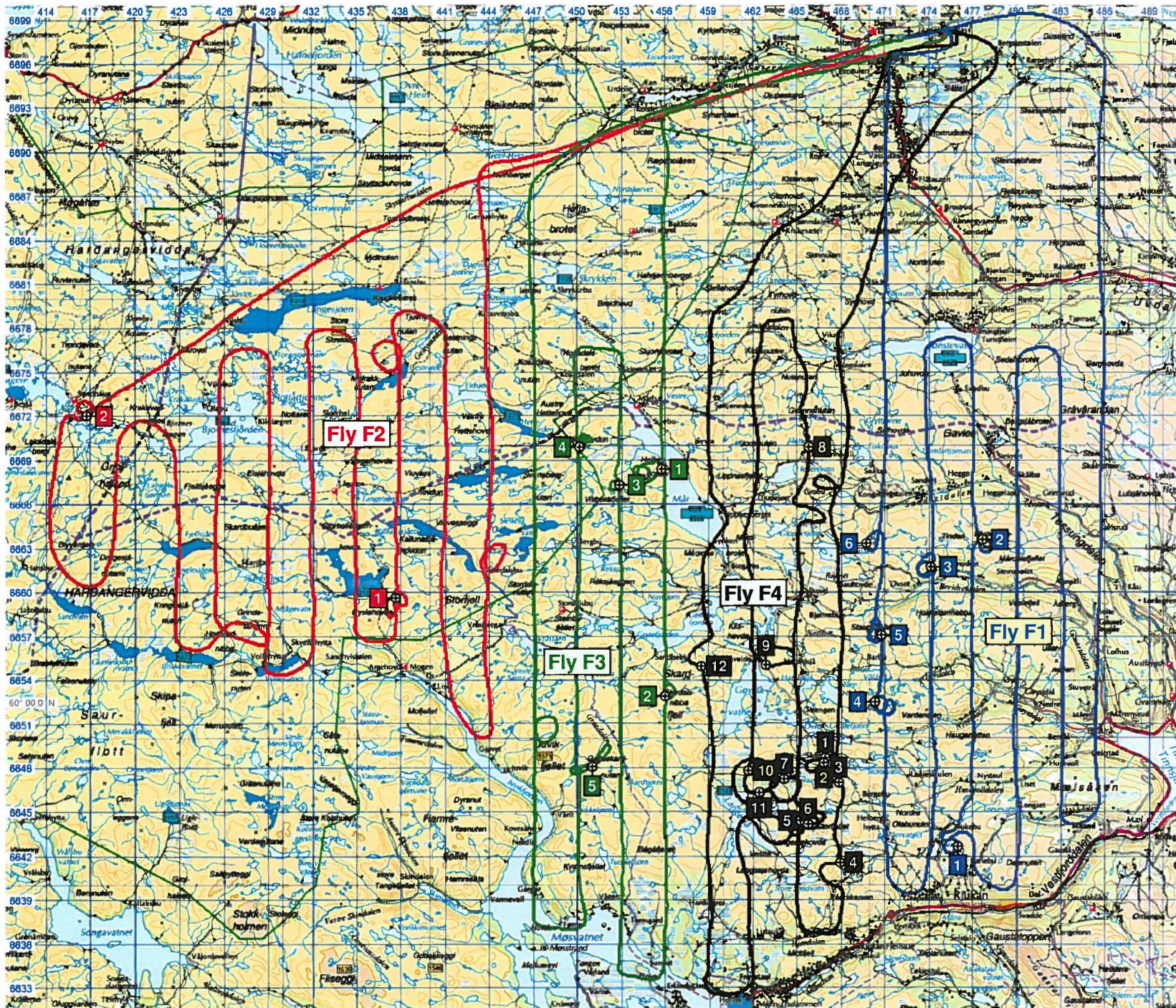
* F4B-1 og F4B-2 er samme flokk markert to ganger.

* F4B-7 og F4B-11 er samme flokk.

**Hardangervidda,
minimumstelling
2013-03-23.**

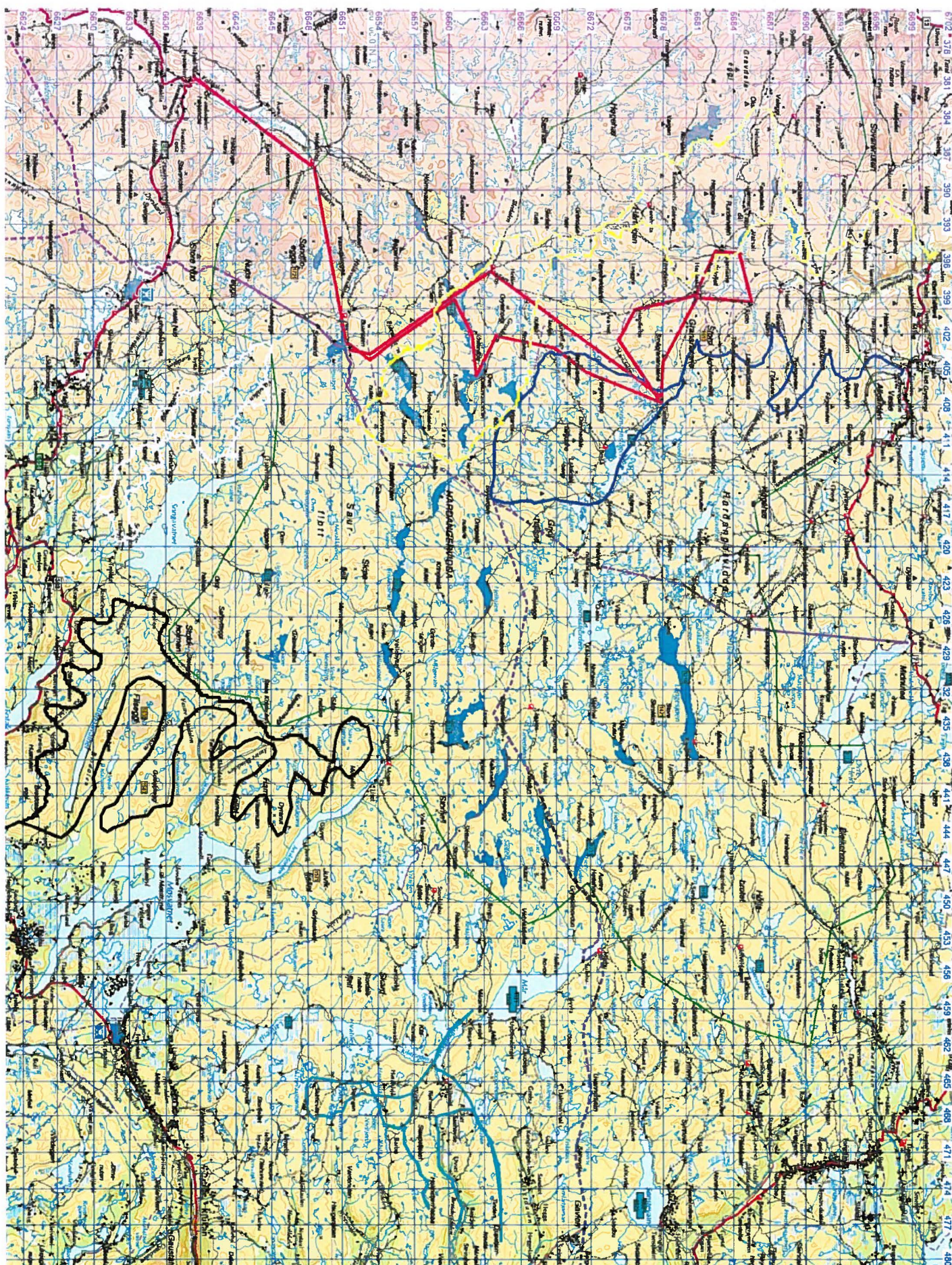
Vintertelling, utført
23.03.2013 av
Hardangervidda villrein-
utval (HVU).
Fly F1, F2, F3, F4 A
(første flyging).

**Hardangervidda,
minimumstelling
2013-03-23.**

Vintertelling, utført 23.03.2013
av Hardangervidda villreinutval
(HVV).

Fly F1, F2, F3, F4 B (andre flyging)

Hardangervidda, minimumstelling 2013-03-23.
Vintertelling utført 23.03.2013 av Hardangervidda villreinutval (HVU).

Bakkerekognosering utført av skuterpatuljer.

Lyse blått spor: Jon Mårdalen

Svart spor: Leidulf Vaagen

Hvitt spor: Knut Olav Edland

Blått spor: Aslak Myrvang og Audun Riber

Gult spor: Ragnar Ystanes og HåkonKvammer

Rødt spor: Torleif Fresvik

Kommentarer:

Gult spor er GPS-track, alle de andre sporene er rekonstruert i etterkant og er derfor bare tilnærmet korrekte.
For rødt spor er bare knekkpunktene tilnærmet korrekte.

Tilrettelegging: ErlingB 29.04.2013